УДК 330.341.1:334.722(477):355.01
DOI: https://doi.org/10.32782/2708-0366/2026.30.4

Водянка Л.Д.
кандидат економічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-8153-2532
Стахова Н.П.
кандидат економічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0964-2734
Мудряк Д.Л.
дослідник,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID: https://orcid.org/0009-0003-7669-5136

Vodianka Liubov, Stakhova Nataliia, Mudriak Denys
Yuriy Fedkovich Chernivtsi National University

СТАРТАПИ ЯК СКЛАДОВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

STARTUPS AS A COMPONENT OF INTELLECTUAL BUSINESS UNDER MARTIAL LAW: PROBLEMS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

У статті досліджено розвиток стартапів як складової інноваційної економіки України в умовах воєнного стану. Розкрито їхню роль у цифровій трансформації, розвитку підприємництва та підвищенні конкурентоспроможності держави. На основі аналізу наукових праць, аналітичних звітів і практичних кейсів визначено тенденції розвитку стартапів у сферах IT, fintech, military tech, штучного інтелекту, кібербезпеки та електронної комерції. Проаналізовано основні виклики: дефіцит фінансування, міграцію фахівців, інфраструктурні ризики та труднощі масштабування. Обґрунтовано стратегічне значення стартапів для післявоєнного відновлення України та необхідність державної підтримки, міжнародної співпраці й залучення інвестицій.

Ключові слова: *стартап, інноваційна економіка, воєнний стан, цифровізація, інновації, підприємництво, стартап-екосистема, інвестиції, технології, економічний розвиток, міжнародна підтримка, цифрові технології.*

The article examines the development of startups as a component of Ukraine's innovation-driven economy under martial law, focusing on their contribution to digital transformation, technological modernization, entrepreneurship, and economic resilience. It identifies the distinctive conditions of the Ukrainian startup ecosystem, including economic uncertainty, limited financing, infrastructure disruptions, and losses of human capital, while highlighting its adaptability and integration into global technology markets. Wartime demand for practical solutions has also strengthened links between innovation, security, and social needs. The research draws on scientific publications, analytical reports by Ukrainian and international organizations, and practical cases of startup activity during crises. It explores startups as a form of innovative entrepreneurship and outlines their main fields of operation: digital technologies, fintech, e-commerce, military tech, artificial intelligence, cybersecurity, software development, and online education. The findings show that startups serve both economic and strategic purposes by developing solutions for defense, logistics, energy security, healthcare, and social services. The article considers the contribution of the Ministry of Digital Transformation of Ukraine, the Ukrainian Startup Fund, IT Ukraine Association, business incubators, accelerators, and international partnerships to financial, educational, organizational, and informational support.

© Водянка Л.Д., Стахова Н.П., Мудряк Д.Л., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

It identifies major barriers to startup growth, including declining investment, shortages and migration of skilled professionals, unstable infrastructure, and difficulties in scaling. In response, startups employ remote work, cross-border cooperation, acceleration programs, and digital platforms. The study argues that the sustainable development of Ukraine's startup ecosystem depends on effective innovation policies, access to investment, international cooperation, and reliable digital infrastructure. It concludes that startups can support post-war recovery through technological progress, job creation, human capital development, and greater competitiveness of the national economy. A favorable business environment can help firms retain talent, attract capital, commercialize technologies, and enter foreign markets.

Keywords: *startup, innovative economy, martial law, digitalization, innovations, entrepreneurship, startup ecosystem, investments, technologies, economic development, international support, digital technologies.*

Постановка проблеми. Актуальність дослідження полягає в тому, що зараз економічна сфера зазнає дуже великого впливу, який змінює всі аспекти макроекономічні й мікроекономічних процесів. У сучасних умовах розвиток інноваційної економіки стає дуже важливим, адже саме стартапи виступають рушієм технологічного розвитку, підвищуючи гнучкість і адаптивність економічної системи. Слід зазначити, що сучасне бізнес-середовище ставить перед засновниками інноваційних компаній низку складних викликів. Зокрема, необхідністю зберегти свій колектив, організовувати релокацію бізнесу, долати розриви у ланцюгах постачання, вирішувати проблему дефіциту капіталу інвестицій. При цьому відчувається брак ефективних різних механізмів підтримки підприємницької діяльності в умовах крайнього ризику, а також інструментів утримання висококваліфікованих кадрів. Як наслідок, спостерігається скорочення кількості перспективних інноваційних проєктів або їхній відхід у юрисдикції інших країн. Це в свою чергу призводить до значних втрат для держави в аспекті інтелектуального потенціалу та економічної спроможності. Для подолання цієї проблеми необхідно провести загальний аналіз актуальних викликів функціонування стартап-екосистеми, а також розробити ефективні стратегії її розвитку. Ці заходи мають стати фундаментом для ефективного відновлення та зміцнення національної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку стартап-екосистеми та інноваційного підприємництва активно досліджується як українськими, так і зарубіжними науковцями. Значну увагу питанням інноваційної економіки, цифрової трансформації та розвитку технологічного підприємництва приділяють Лопатинський Ю.М. [1], Ксьондз С.В. [3], Крисанов Д.Ф. [4] та інші. У працях зазначених авторів розглядаються особливості формування інноваційної економіки, механізми підтримки підприємництва, розвиток стартап-екосистем та вплив цифровізації на економічне зростання держави.

За останні кілька років перед національною економікою постали безпрецедентні виклики, які підсилили цікавість до функціонування інноваційного бізнесу та стартап-екосистеми у кризових умовах. В українському науковому середовищі все частіше звертаються до цього питання, адже стартап-індустрія, яка раніше розвивалася переважно завдяки приватним інвестиціям у мирний час, сьогодні адаптується до нових обставин, формуючи концепцію так званої «економіки стійкості».

Важливу роль у дослідженні інноваційних економічних моделей, антикризового управління та розвитку підприємництва відіграли такі вітчизняні науковці, як Федулова Л.І., Ілляшенко С.М., Чухрай Н.І., Жаліло Я.А. та інші. Практичні аспекти функціонування стартапів під час воєнного стану також активно досліджуються у наукових працях та аналітичних публікаціях, що присвячені розвитку інноваційного підприємництва в Україні [1–10]. Ключовим висновком цих досліджень є зміна ролі стартапів в умовах війни.

По-перше, інноваційне підприємництво все частіше розглядається як інструмент забезпечення економічної стійкості держави [2; 4].

По-друге, українські стартапи демонструють здатність до адаптації та продовжують функціонувати навіть у кризових умовах, зберігаючи людський капітал та генеруючи інноваційні рішення [1; 3].

По-третє, збереження інноваційного потенціалу розглядається як основа для майбутньої післявоєнної відбудови країни та переходу до інноваційної моделі економічного розвитку [3; 4].

Аналіз наукових праць свідчить про те, що стартап-екосистема проходить етап структурних змін, що пов'язані з адаптацією бізнес-моделей до умов високої невизначеності, ризиків та обмеженого доступу до фінансових ресурсів [1–10].

Здатність українських стартапів швидко адаптуватися та створювати інноваційну цінність навіть у складних умовах підвищує їхню роль у національній економіці та посилює їх конкурентоспроможність.

Отже, розвиток стартапів є важливим елементом інноваційної економіки в умовах воєнного стану, оскільки сприяє цифровізації, економічній стійкості та формуванню основ для майбутнього відновлення держави.

Формулювання цілей статті. Метою статті є визначення функціональної ролі та значущості стартапів як невід'ємного компонента інноваційної економіки в умовах воєнного стану, а також у висвітленні ключових викликів та перспектив їхнього подальшого розвитку. У межах цього дослідження виділено такі основні завдання: здійснення аналізу й узагальнення наявних теоретичних підходів до забезпечення ефективного функціонування стартап-екосистем у кризових умовах; вивчення практичних інструментів та механізмів підтримки, орієнтованих на збереження інноваційних команд, адаптацію їхніх бізнес-моделей до нових реалій та сприяння стійкому відновленню економіки в поствоєнний період.

Виклад основного матеріалу. В нинішніх умовах глобалізації та швидкого розвитку цифрових технологій стартапи є одним із важливих елементів інноваційної економіки. Саме вони забезпечують швидке впровадження новітніх технологічних рішень, стимулюють розвиток цифрової економіки, формують нові бізнес моделі та сприяють модернізації економічних систем. Для багатьох країн світу стартап екосистема є важливим чинником для економічного розвитку, підвищення конкурентоспроможності та залучення інвестиційного капіталу. Особливого значення розвиток стартапів набуває в умовах кризових ситуацій, коли традиційні моделі ведення бізнесу втрачають ефективність і виникає необхідність швидкої адаптації до нових викликів.

Для України проблема розвитку стартапів є актуальною під час воєнного стану. Війна спричинила значні втрати для економіки нашої держави, знищення інфраструктури, скорочення виробництва, зниження інвестиційної активності та відтік трудових ресурсів. У таких умовах саме інноваційне підприємництво є основним інструментом підтримки економіки та формування передумов для майбутнього відновлення країни. Попри значні ризики та нестабільність, українська стартап екосистема здатна до адаптації, розвитку та пошуку нових можливостей для існування в кризових умовах.

Згідно з Global Startup Ecosystem Index 2025, українська стартап-екосистема піднялася на 42 місце у світі, покращивши свій результат на чотири позиції порівняно з минулим роком. Серед держав Східної Європи Україна посідає 8-ме місце, випереджаючи низку країн регіону. Більше того, до міжнародного рейтингу StartupBlink увійшли відразу чотири українські міста, що підтверджує значний потенціал розвитку інноваційного підприємництва навіть за умов воєнного стану [5].

Стартапи є важливим елементом інноваційної економіки, оскільки вони сприяють створенню нових технологічних продуктів, розвитку цифрових сервісів і запровадження інновацій у різні сфери суспільного життя. На відміну від традиційного бізнесу, стартапи характеризуються високим рівнем гнучкості, здатністю швидко змінювати напрями діяльності та адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Саме ці

характеристики стали особливо важливими для українських компаній в умовах воєнного стану.

В умовах війни більшість українських стартапів була вимушена змінити формат діяльності, адаптувати бізнес процеси та переорієнтувати власні продукти відповідно до потреб суспільства й держави. Багато компаній почали працювати над створенням нових технологій у нових сферах. Зокрема, у сфері кібербезпеки, медицини, логістики, дистанційного навчання, енергетики та оборонного сектору. Особливого розвитку набули military tech стартапи, діяльність яких пов'язана зі створенням дронів, систем зв'язку, програмного забезпечення для оборонних потреб та аналітичних платформ. Це свідчить про те, що інноваційний сектор в Україні може виконувати не лише економічну, а й стратегічну функцію.

Важливу роль у розвитку стартап екосистеми відіграють державні інституції та профільні організації. Значний внесок у підтримку інноваційного підприємництва здійснює Міністерство цифрової трансформації України, яке реалізує програми цифровізації, розвитку електронних сервісів та підтримки технологічного бізнесу. Одним із основних напрямів державної політики стало створення сприятливого середовища для розвитку IT сектору та цифрової економіки. Важливим прикладом є запуск спеціального правового режиму Дія.City, який спрямований на стимулювання розвитку технологічних компаній та створення привабливих умов для інвесторів.

Активно підтримує стартапи надає також Український фонд стартапів, діяльність якого спрямована на фінансування перспективних інноваційних проєктів. Фонд надає грантову підтримку молодим компаніям, сприяє розвитку підприємницької культури та допомагає українським стартапам виходити на міжнародний ринок. Значну роль у підтримці IT галузі та стартап екосистеми відіграє IT Ukraine Association. Зокрема, вона проводить аналітичні дослідження, організовує освітні заходи та сприяє міжнародній співпраці у сфері технологій.

Українські стартапи, незважаючи на активну підтримку інноваційного сектору, продовжують стикатися з численними викликами та ризиками. За даними звіту «Екосистема українських стартапів 2025», головною проблемою для близько 30% компаній залишається недостатній доступ до фінансування та інвестиційного капіталу. Крім цього, багато стартапів стикаються з труднощами міжнародної експансії та виходу на світові ринки. Дефіцит кваліфікованих кадрів також залишається суттєвим викликом – на нього вказали понад 15% учасників опитування, що свідчить про значні проблеми у сфері людського капіталу. Одним із ключових негативних чинників залишається воєнна та політична нестабільність, про яку повідомили понад 14% компаній. Водночас більшість стартапів демонструють оптимізм щодо майбутнього, і понад 69% команд зазначають, що умови у 2025 році стали кращими порівняно з попереднім роком [6, 8, 10]. Це свідчить про поступове пристосування стартап-екосистеми до складних зовнішніх обставин і її здатність до стабільного розвитку в умовах кризи.

Однією з найгостріших проблем залишається обмежений доступ до фінансових ресурсів. Воєнний стан спричинив різке погіршення інвестиційного клімату в Україні, що негативно вплинуло на активність міжнародних інвесторів. Багато венчурних фондів скоротили обсяги фінансування або тимчасово призупинили співпрацю з українськими компаніями через високий рівень ризику. Водночас частина інвесторів продовжує підтримувати українські стартапи, розглядаючи їх як перспективний напрям розвитку технологічного підприємництва.

У відповідь на фінансові труднощі українські стартапи активно шукають альтернативні джерела фінансування. Значного поширення набули міжнародні грантові програми, краудфандингові платформи, бізнес акселератори та програми підтримки від міжнародних організацій. Багато компаній беруть участь у міжнародних конкурсах та інкубаційних програмах, що дозволяє їм отримати не лише фінансову підтримку, а й доступ до міжнародного ринку та професійної експертизи.

Ще однією серйозною проблемою є дефіцит людського капіталу. Через воєнний стан велика кількість висококваліфікованих спеціалістів була змушена виїхати за кордон або змінити сферу діяльності. Особливо це стосується IT сектору, який є основою більшості стартапів. Втрата фахівців негативно впливає на темпи розвитку компаній, ускладнює реалізацію інноваційних проєктів та створює додаткові труднощі у сфері управління персоналом.

Щоб подолати кадрові проблеми компанії активно практикують дистанційні форми роботи, міжнародне співробітництво та гнучкі моделі організації праці. Розвиток онлайн платформ та цифрових комунікацій сприяє залученню фахівців із різних куточків світу та підтримувати стабільність роботи команд навіть в складних умовах війни. Окрім цього, важливого значення набуває розвиток різноманітних освітніх програм, які спрямовані на підготовку нових спеціалістів у сфері цифрових технологій та інноваційного підприємництва.

Цифровізація економіки стала одним із ключових чинників, які забезпечують безперервність функціонування бізнесу в умовах воєнного стану. Українські стартапи активно та ефективно працюють у сферах фінансових технологій, електронної комерції, кібербезпеки, штучного інтелекту, автоматизації бізнес процесів та онлайн освіти. Важливого значення набуває розвиток цифрових сервісів, які забезпечують доступ населення до адміністративних, фінансових і соціальних послуг.

Одним з важливих чинників розвитку українських стартапів є міжнародна підтримка. Українські компанії мають змогу приймати участь у міжнародних виставках, акселераційних програмах та грантових конкурсах. Завдяки співпраці з міжнародними партнерами української стартап екосистеми інтегруються у світовий інноваційний простір. Значну роль відіграють програми підтримки з боку ЄС, міжнародних фінансових організацій та приватних фондів.

Згідно з даними звіту AVenture Dealbook, у 2025 році українські технологічні компанії залучили 498 мільйонів доларів у вигляді інвестицій та грантів, що на 8% більше, ніж у 2024 році. Значна частина цих коштів припала на інвестиції пізньої стадії, орієнтовані на масштабування успішних бізнесів, тоді як обсяг фінансування на ранніх етапах розвитку склав 191 мільйон доларів. Серед компаній, які залучили найбільше капіталу, відзначено Preply, monobank, Fintech Farm, Holywater, Headway Inc. та Swarmer. Особливо динамічне зростання демонструють сфери штучного інтелекту та military tech. Стартапи, які працюють у сфері AI, залучили понад 74% усіх інвестицій, а венчурне фінансування в сектор defense tech зросло більш ніж у 19 разів порівняно з 2023 роком [8, 10]. Такі результати підкреслюють високий рівень адаптивності української стартап-екосистеми, а також її привабливість для міжнародних інвесторів.

Водночас для ефективного розвитку стартап екосистеми необхідне вдосконалення політики держави у сфері інноваційного підприємництва. Важливими напрямами є створення позитивного інвестиційного клімату, вдосконалення податкової системи, спрощення регуляторних процедур та розвиток механізмів державної підтримки інноваційних компаній. Також важливим елементом є забезпечення правового середовища та захисту прав інтелектуальної власності.

Перспективи розвитку стартапів в Україні значною мірою пов’язані з післявоєнною відбудовою держави. Саме інноваційний сектор може стати одним із головних чинників для економічного зростання, модернізації промисловості та розвитку цифрової економіки. Впровадження сучасних технологій дозволить підвищити ефективність виробництва, оптимізувати управлінські процеси та створити нові можливості для розвитку підприємництва.

Одним з важливим напрямків є інтеграція українських стартапів до європейського економічного простору. Співпраця з міжнародними компаніями та інвесторами підвищує конкурентоспроможність українських технологічних продуктів і дозволяє

залучати додаткові фінансові ресурси. Крім того, інтеграція до міжнародного ринку стимулює впровадження сучасних стандартів корпоративного управління, розвитку організаційної культури та підвищення якості управління бізнес процесами.

Також стартапи виступають важливим чинником для формування сучасного інноваційного суспільства. Вони забезпечують розвиток підприємницької культури, стимулюють молодіжне підприємництво та забезпечують умови для реалізації творчого потенціалу населення. У сучасних умовах інноваційне підприємництво стає важливим фактором конкурентоспроможності держави на міжнародному ринку.

Отже, стартапи є важливим елементом інноваційної економіки в умовах воєнного стану. Вони забезпечують розвиток цифрових технологій, сприяють модернізації економіки та підтримують стабільність функціонування бізнесу в кризових умовах. Не дивлячись на великі виклики та ризики, українська стартап екосистема показує високий рівень адаптивності та потенціал до подальшого розвитку. Ефективна державна підтримка, міжнародне співробітництво, розвиток людського капіталу та впровадження сучасних технологій залишаються ключовими умовами забезпечення стабільного розвитку інноваційного підприємництва в Україні та його інтеграції у світовий економічний простір.

Особливої уваги заслуговує розвиток military tech напрямку. Українські технологічні компанії активно працюють над створенням інноваційних рішень для оборонного сектору, зокрема систем аеророзвідки, безпілотних літальних апаратів, програмного забезпечення для аналізу даних та технологій кіберзахисту. Це сприяє не лише розвитку інноваційної економіки, а й зміцненню обороноздатності держави.

Висновки. Отже, стартапи є важливим елементом інноваційної економіки України в умовах воєнного стану. Їхній розвиток сприяє впровадженню сучасних технологій, цифровізації економічних процесів, створенню нових робочих місць та підтримці конкурентоспроможності держави. Попри складні умови функціонування, пов'язані з воєнними ризиками, нестачею фінансових ресурсів і дефіцитом людського капіталу, українська стартап-екосистема демонструє високий рівень адаптивності та здатність до подальшого розвитку. Важливу роль у підтримці інноваційного підприємництва відіграють державні програми, міжнародне співробітництво та діяльність профільних організацій. Перспективи подальших досліджень у даному напрямі пов'язані з аналізом механізмів державної підтримки стартапів, вивченням міжнародного досвіду розвитку інноваційних екосистем та оцінкою впливу цифрових технологій на процес післявоєнного економічного відновлення України.

Список використаних джерел:

1. Лопатинський Ю. М., Водянка Л. Д., Хіль Р. В. Розвиток екосистеми стартапів в Україні на прикладі Чернівецької області. *Інвестиції: практика та досвід.* 2024. № 3. С. 37–42. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.3.37.

2. Водянка Л. Д., Хіль А. В., Ксьондз С. В. Особливості фінансування стартапів в умовах військового стану. *Ефективна економіка*. 2024. № 2. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3118 (дата звернення: 08.06.2026).

3. Крисанов Д. Ф., Водянка Л. Д. Інноваційний потенціал підприємств харчової промисловості. *Економіка АПК*. 2011. № 4. С. 124–130.

4. Кузьменко О. Україна покращила позицію в Global Startup Ecosystem Index 2025. dev.ua. 21.05.2025. URL: https://dev.ua/news/ukraina-v-global-startup-ecosystem-index-2025-edition-1747825441 (дата звернення: 08.06.2026).

5. Ukrainian Startup Ecosystem 2025: Survey Report. dev.ua. 2025. URL: https://dev.ua/news/30-ukrainskykh-startapiv-ne-maiut-dostupu-do-investytsii-opytuvannia-pusb-1765900343 (дата звернення: 08.06.2026).

6. Жук М. Домінування Defense Tech і нові єдинороги. Яким був український венчурний ринок у 2025-му та що прогнозують на 2026-й? AIN.UA. 29.01.2026. URL: https://ain.ua/2026/01/29/dominuvannia-defense-tech-i-novi-jedinorogi-2025-prognoz-na-2026/ (дата звернення: 08.06.2026).

7. Рачинський О. Методи активізації інноваційно-інвестиційних процесів в умовах воєнного стану в Україні. *Економіка та суспільство.* 2025. № 82. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-197

8. Коротаєва О. В. Методичні засади формування стратегії підвищення інноваційної активності промислових підприємств в умовах нестабільності ринкового середовища. *Академічні візії*. 2025. № 39. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.15769802

9. Красношапка А. Аналітичний вимір розвитку та управління Defense Tech стартапами в Україні за умов сучасних геополітичних викликів. *Економіка та суспільство*. 2026. № 83. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-11

10. Kuziv L. Ukraine's Tech Ecosystem. ISE. 2023. URL: https://ise-group.org/media_research/ukraines-tech-ecosystem (дата звернення: 08.06.2026).

References:

1. Lopatynskyi Yu. M., Vodianka L. D., Khil R. V. (2024) Rozvytok ekosystemy startapiv v Ukraini na prykladi Chernivetskoi oblasti [Development of the startup ecosystem in Ukraine: The case of Chernivtsi region]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, no. 3, pp. 37–42. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.3.37 (in Ukrainian).

2. Vodianka L. D., Khil A. V., Ksondz S. V. (2024) Osoblyvosti finansuvannia startapiv v umovakh viiskovoho stanu [Peculiarities of startup financing under martial law]. *Efektyvna ekonomika – Efficient Economy*, no. 2. Available at: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3118 (accessed June 8, 2026). (in Ukrainian).

3. Krysanov D. F., Vodianka L. D. (2011) Innovatsiinyi potentsial pidpryiemstv kharchovoi promyslovosti [Innovative potential of food industry enterprises]. *Ekonomika APK – Economics of Agro-Industrial Complex*, no. 4, pp. 124–130. (in Ukrainian).

4. Kuzmenko O. (2025) Ukraina pokrashchyla pozytsiiu v Global Startup Ecosystem Index 2025 [Ukraine improved its position in the Global Startup Ecosystem Index 2025]. dev.ua, May 21. Available at: https://dev.ua/news/ukraina-v-global-startup-ecosystem-index-2025-edition-1747825441 (accessed June 8, 2026). (in Ukrainian).

5. Ukrainian Startup Ecosystem 2025: Survey Report (2025). dev.ua. Available at: https://dev.ua/news/30-ukrainskykh-startapiv-ne-maiut-dostupu-do-investytsii-opytuvannia-pusb-1765900343 (accessed June 8, 2026).

6. Zhuk M. (2026) Dominuvannia Defense Tech i novi yedynorohy. Yakym buv ukrainskyi venchurnyi rynok u 2025-mu ta shcho prohnozuiut na 2026-y? [The dominance of Defense Tech and new unicorns: What was the Ukrainian venture capital market like in 2025 and what is forecast for 2026?]. AIN.UA, January 29. Available at: https://ain.ua/2026/01/29/dominuvannia-defense-tech-i-novi-jedinorogi-2025-prognoz-na-2026/ (accessed June 8, 2026). (in Ukrainian).

7. Rachynskyi O. (2025) Metody aktyvizatsii innovatsiino-investytsiinykh protsesiv v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Methods for intensifying innovation and investment processes under martial law in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 82. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-197 (in Ukrainian).

8. Korotaieva O. V. (2025) Metodychni zasady formuvannia stratehii pidvyshchennia innovatsiinoi aktyvnosti promyslovykh pidpryiemstv v umovakh nestabilnosti rynkovoho seredovyshcha [Methodological principles for developing a strategy to increase the innovation activity of industrial enterprises in an unstable market environment]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, no. 39. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.15769802 (in Ukrainian).

9. Krasnoshapka A. (2026) Analitychnyi vymir rozvytku ta upravlinnia Defense Tech startapamy v Ukraini za umov suchasnykh heopolitychnykh vyklykiv [Analytical dimension of the development and management of Defense Tech startups in Ukraine amid contemporary geopolitical challenges]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 83. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-11 (in Ukrainian).

10. Kuziv L. (2023) Ukraine's Tech Ecosystem. ISE. Available at: https://ise-group.org/media_research/ukraines-tech-ecosystem (accessed June 8, 2026).

Дата надходження статті: 20.09.2026
Дата прийняття статті до публікації: 20.10.2026
Дата публікації статті: 27.11.2026